

LBRIS

We know
books

Mircea Petean

LUMEA LUI FA ȘI PI
Povești, povestiri, prevestiri

LIMES
2021

Și v-am spus balada mea
Să vă bucurați de ea.

*Genova-Pegli, 11-12 mai
2019*

CUPRINS

PROLOG	5
Steaua fără nume	9
Sarea nu e numai nisip	12
Salamandra	16
Numere și cuvinte	20
DESPRE ANIMALE.....	23
Câinele dispărut	25
Lupu și Ursu	29
Șoricelul și ariciul.....	32
Pedeapsa	36
Șarpele de apă	40
Melcul	44
„Opera” lui Pedrito	52
FA ȘI JOCURILE SALE.....	63
Virgilius și Alfonzel.....	65
O invenție ciudată (ca toate invențiile).....	71
POVEȘTI ORIENTALE.....	75
Pasărea Sufletului Ars de Dorul Cărților	77
Templul literaturii	81
POVEȘTILE TATĂLUI.....	87
Hotelul părăsit	89
Povești de Crăciun	96

FA ȘI ROSTIRILE SALE	105
Poetul și mățele sale	107
Comparatistul și pițigoi.....	110
O zi din viața maestrului grădinar	114
POVEȘTI ARDELENEȘTI	119
Bunicul și pisicuțele.....	121
Șarpele-bijuterie	129
DESPRE BĂRBAȚI ȘI DESPRE ANIMALE.....	135
Primul text despre bărbați și despre animale	137
Al doilea text despre bărbați și despre animale.....	139
Al treilea text despre bărbați și despre animale	141
EPILOG.....	143
Cântecelele Dariei.....	145
ADDENDA	149
Corabia „piraiților”	151

Steaua fără nume

Nu mai e mult până să se facă seară și Fa se grăbește spre casă. Și mai grăbit pare a fi vântul; trece pe lângă ea în mare viteză, îmbrăcat într-o haină toată numai petice de zăpadă. Când să dea colțul blocului, Fa dă peste Pi, care are fața plânsă.

– De ce plângi, Pi?

– Am pierdut ceva...

– Ei, nu mai spune? Ce?

– Am pierdut un cuvânt...

– Ce cuvânt?

– Un cuvânt nerostit...

– Ai pierdut ce nu aveai, carevasăzică.

Mare minune! Hai să-l căutăm împreună!

Și l-au căutat pe scările blocului, prin pasajele lunecoase și pe cărările șerpuinde ale orașului, pe cărările muntelui, în caseta cu vise a râului, între filele ruginite ale cărții de fier, între filele nesfârșite ale cărții de nisip, sub dușumelele din casa umbrelor, în cuiburile de sub streășina pădurii, în pâlnia saxofonului abandonat de cântărețul Johnny la intrarea în barul Floarea de colț. Dar unde nu l-au căutat?...

Și s-a făcut seară și ei continuau să caute cuvântul pierdut, cuvântul nerostit. Apoi, într-un târziu, osteniți, s-au așezat pe o bancă, între blocuri. Cerul le înflorise deasupra creștetelor.

– Uită-te, nu te mai necăji, ce frumos e cerul înstelat! zice Fa.

– Da, poate că într-acolo o fi plecat.

– Uite, vezi steaua aceea ca un jilț răsturnat?

– Da, și parcă în el stă cineva legat.

– Legată, vrei să spui, căci nu e nimeni alta decât frumoasa și mândra Cassiopeea.

– Da, da Cassiopeea... Acesta era cuvântul! Cassiopeea... zice Pi luminat pe dinlăuntru.

– O, Pi! Dar câte alte stele sunt pe cer, care poartă un nume de care noi nu avem habar! Și câte altele, rămase încă fără nume, ne sunt cu totul necunoscute.

– O, Fa! Suntem înconjurați de un strat atât degros de mister!... Ce mici suntem! Și cât de neștiutori!

Și s-a făcut noapte de-a binelea. În liniștea care s-a lăsat se aude doar foșnetul fulgilor. Ninge!

Sarea nu e numai nisip

Fa și Pi stau în povești pe banca din fața scării blocului.

– Tu îți aduci aminte primul cuvânt rostit de tine? o întreabă Pi pe Fa.

– Nu cred. Dar mama zice că a fost „ma-ma”.

– Tu îți aduci aminte când ai învățat să citești? insistă Pi.

– Nu. Nu știu nici cum am învățat să citesc, dar știu cum a învățat tata să citească. Mi-a povestit odată că lua ziarul la care era abonat tatăl său și citea. Habar

nu avea cum reușea, sigur e însă că citea destul de cursiv titlurile, la început, dar, curând, și rândurile articolelor scrise cu litere mărunte deși nu avea decât vreo cinci ani. Nu întotdeauna înțelegea sensul, dar asta nu îl oprea să citească în continuare. Odată, i-a căzut în mână o cărticică din cele pe care bunicul le cumpăra de la Cluj. Era pasionat de istorie, de legumicultură și de politică. Era abonat la „Magazin istoric”. Avea toată colecția revistei. Tata a citit și s-a îngrozit. S-a dus la tatăl său și, cu un glas tremurat, i-a spus: „Tată, SAREA NU E NUMAI NISIP!” Tatăl său a luat cărticica, s-a uitat pe copertă și, bătându-l pe umăr, i-a spus: „SAHARA NU E NUMAI NISIP, fiule!” Iar nedumerirea tatii a fost și mai grozavă, căci habar nu avea ce-i aceea și cu ce se mănâncă „Sahara”... Mai târziu, el avea să compună un fel de descântec pe care mi l-a spus și mie iar eu l-am învățat de îndată pe de rost. Vrei să ți-l spun și ție, Pi?

–Daaa.

–Atunci, ascultă:

*Sarea din zaharniță,
zahărul din solniță,
apa din cădelniță
și tămâia din cristelniță –
toate-au curs la noi în pivniță
printre murături la borcan
și ciuperci puse la uscat,
pătrunjei, morcovi, țelină năpristan
și varză numai bună de tocat.*

*Și-atâta s-au amestecat
până când s-au preschimbat
într-o pudră fină foarte –
ea s-a-mprăștiat departe*

*înspre cele patru vânturi –
n-ajungi nici pe șapte vulturi;
către șapte văi cu greieri –
bine-ar fi să le cutreieri;
către aurul din talpa gropii –*

n-ajungi nici cu caii popii...

– Asta da pudră! Cred că e o pudră magică, cu care îi poți vindeca pe copii de orice beteșug, zice Pi.

– Țsta da leac! confirmă Fa.

Salamandra

– Pi, tu ai auzit vreodată cuvântul *salamandră*? zice Fa.

– Da, zice Pi.

– Și știi ce înseamnă?

– Să mă gândesc... E o omidă uriașă, păroasă, roșie ca focul. La țară am auzit că i se spune *solomâzdră*...

– Da, și eu am auzit că, dacă îndrăznesc să-i atingă perii de pe spate, fetele de la țară devin talentate la cusut. Pe loc se transformă în niște croitorese pricepute nevoie mare...

– Nu mai spune!

– Așa se zice.

– Așa o fi?

– Nu știi. Nu cred, pentru că l-am auzit odată pe tata povestind despre o șopârlă neagră, cu pete gălbui, pe care a văzut-o cu ochii lui în apa rece a unui pârau de munte. S-a speriat foarte tare, zicea el, nu atât de șopârta aceea preistorică cât de șocul provocat de legătura dintre aceasta și cuvântul din mintea lui, care nu avusese un sens precis până atunci – *salamandra*...

– Serios!

– Da, da. Sunt întâmplări din acestea care au o importanță mai mare pentru cel care le trăiește decât cine știe ce cataclisme naturale sau pricinuite de cine știe cine, zicea tata.

– Chiar așa? se miră Pi.

– Da, așa se pare.

– Eu am auzit de *salamander*, care e același lucru în germană sau în engleză, nu

știu... O fi o firmă renumită, căci i se face atâta reclamă! precizează Pi.

– Să ne uităm pe *google*, zice Fa.

– Acolo scrie că e o firmă de încălțăminte din Germania.

– De ce or fi botezat-o nemții așa?

– Bună întrebare. Se vor fi gândit la vechimea vietății care poate aduce prestigiu, zice Fa.

– Sau la coloritul pielii ei, atât de special, continuă Pi.

– Ori poate la textura pielii ei, mai știi? își dă Fa cu presupusul.

– O, Doamne, ce ți-e și cu cuvintele astea! Uneori am impresia că fiecare cuvânt are o istorie a lui, mi-ar plăcea să devin un astfel de istoric, ce zici Fa?

– Da, e fascinant. Am citit undeva că *salamandra* are și un sens politic.

– Nu mai spune? Asta e prea de tot, zice Pi.

– Ba nu, cică s-ar referi la culoarea pielii unor rase umane care se pare că, împreună, vor stăpâni pământul.

– Mamma mia, exclamă siderat Pi. Asta e doar o speculație, sper.

– O fi, zice Fa. Dar mai bine hai să ne adăpostim în *sala mândră* a casei noastre...